

Observationsrapport för kulturskoleverksamhet

Rytmus Musikskola, Nacka

Hillevi Hogman, Upplands Väsby
Hans Wallqvist, Tyresö
Veckorna 45-47 2017

2018-02-19

Innehållsförteckning

VÅGA VISA.....	3
Observationer.....	3
Metodbok, bedömningsmatris och målområden.....	3
Fakta om enheten	4
Typ av skola.....	4
Ledning	4
Organisation	4
Observationens metod.....	5
Sammanfattning	5
Skolans starka sidor.....	5
Skolans förbättringsområden	6
Jämförelse med tidigare observation	6
Genomförda kundundersökningar samt självvärdering	6
Målområden	6
Normer och värden	6
Beskrivning	7
Bedömning i text	8
Om Bedömning enligt skala.....	8
Utveckling, lärande och konstnärligt skapande	9
Beskrivning ”Arbetsätt”	9
Bedömning i text för ”Arbetsätt”	12
Bedömning enligt skala för ”Arbetsätt”	12
Beskrivning ”Förutsättningar och stöd”	12
Bedömning i text för ”Förutsättningar och stöd”	14
Bedömning enligt skala för ”Förutsättningar och stöd”	14
Bedömning i skala (medelvärde för ”arbetssätt” och ”förutsättningar och stöd”).....	14
Elevernas inflytande och ansvar	14
Beskrivning	14
Bedömning i text	16
Bedömning enligt skala.....	16
Styrning och ledning.....	16
Beskrivning	16
Bedömning i text	17
Bedömning enligt skala.....	18
Samverkan med omvärlden.....	18
Beskrivning	18
Bedömning i text	18
Bedömning enligt skala.....	19
Referenser	19
Verksamhetsledningens kommentar till rapporten.....	20

VÅGA VISA

VÅGA VISA kulturskola är en metod och ett nätverk för samverkan kring utvärdering av musik- och kulturskoleverksamhet. Nätverket startade 2008 och idag ingår Ekerö, Haninge, Huddinge, Järfälla, Nacka, Stockholm, Tyresö, Upplands Väsby, och Värmdö kommuner i samarbetet.

VÅGA VISA kulturskola innehåller tre delar:

- Observationer
- Kundundersökningar
- Självvärderingar

Syftet med VÅGA VISA kulturskola är att metoden ska:

- **Beskriva och utvärdera verksamheten utifrån ett elevperspektiv.**
Det är viktigt att ha med sig elevperspektivet genom alla delar i arbetet.
- **Stimulera till erfarenhetsutbyte och ökat lärande.**
Ett erfarenhetsutbyte sker mellan observatörerna under observationerna och mellan de olika kommunernas verksamheter. Observatörerna tar även med sig erfarenheter hem till den egna verksamheten
- **Utgöra en viktig del av kulturskolornas kvalitetsuppföljning.**
Våga Visa metodens olika delar används som underlag för verksamhetsutveckling och uppföljning i de medverkande kommunerna. De ger underlag till förbättring och utveckling som bidrar till ökad måiluppfyllelse. De ger även underlag för analyser och jämförelser mellan kommuner och skolor

Observationerna avser den frivilliga delen av verksamheten i musik- och kulturskolor.

Observationer

Observationer i VÅGA VISA genomförs av pedagoger och verksamhetsansvariga. Observatörerna bildar lag som besöker en skola i en annan kommun under en period. Observatörerna skaffar sig en så heltäckande bild som möjligt av skolan och dess verksamhet genom verksamhets- och lektionsbesök samt genom intervjuer med elever, personal, skolledning och föräldrar. I uppdraget ingår också att ta del av skolans styrdokument och pedagogiska dokumentation. Observationen redovisas i en rapport som skrivs utifrån denna mall.

Metodbok, bedömningsmatris och målområden

Metodboken utgör, tillsammans med bedömningsmatris och intervjufrågor, ett stödmaterial för observatörerna i deras arbete. I rapporten beskriver och bedömer observatörerna verksamheten utifrån fem målområden:

- Normer och värden
- Utveckling, lärande och konstnärligt skapande
- Elevernas inflytande och ansvar
- Styrning och ledning

- Samverkan med omvärlden

Metodbok, bedömningsmatris och övriga dokument finns på www.tyreso.se/vagavisa under fliken Material för observatörer.

Fakta om enheten

Rytmus musikskola har funnits sedan 2010. Undervisningen bedrivs i Rytmus musikgymnasiums lokaler efter skoltid. Musikskolans elevantal har ökat de senaste åren, från drygt 20 för 3 år sedan till i dagsläget ca 90.

Typ av skola

Rytmus musikskola är en av Nacka kommuns 8 auktoriserade musikskolor. Musikskolan har starka band med Rytmus musikgymnasium. Huvudman för Rytmus är utbildningsföretaget Academedia.

Rytmus musikskola är belägen mitt emot kulturhuset Dieselverkstaden, vid Sickla köp kvarter i Nacka kommun. Skolan nås med Tvärbanan, Saltsjöbanan samt buss.

Inriktningen är pop/rock, med inslag av klassisk musik i vissa ämnen.

Ledning

Ledningen består av en arbetsledare som har ca 15% av sin tjänst i musikskolan, övrig tid i Rytmus musikgymnasium. Musikskolan får viss administrativ hjälp från gymnasiet.

Personal i vaktmästeri/reception och lokalvård delas med gymnasiet. Den sammanlagda arbetstiden i musikskolan motsvarar ca 50% tjänst.

Musikskolan hyr in ljudtekniker på cirka 30 timmar/läsår till stora konserter.

Organisation

De ämnen som finns representerade är: elbas, elgitarr/akustisk gitarr, ensemble, musikproduktion, piano/keyboard, sång samt trummor. Avgiften är 1080 kr per termin för enskild undervisning och 530 kr för grupplektion, samma priser som hos de övriga auktoriserade aktörerna i kommunen. Elevantalet är 89: (52 flickor och 37 pojkar), lektionstiden är 30 minuter enskild lektion med 30 lektionstillfällen/läsår. Skolan har ingen kö, elever tas in löpande under terminerna när lektionstid blir ledig.

Fördelningen på de olika kurserna ser ut som följer:

	Flickor	Pojkar
Elgitarr	0	4
Ensemble	8	0
Gitarr	7	5
Keyboard	8	4
Musikproduktion	0	6

Piano	4	4
Sång	23	4
Trummor	2	10
Summa	52	37

Observationens metod

- Vi har besökt Rytmus musikskola under 5 dagar, 6/11, 7/11, 8/11, 13/11, 17/11.
- Vi har observerat 11 lektioner, i ämnena gitarr, musikproduktion, piano, sång, trummor och spela i band. Vi har besökt alla lärares lektioner.
- Vi har intervjuat arbetsledaren 2 gånger, 6/11 och 17/11.
- Vi har intervjuat alla lärare, några i skolans lokaler, andra per telefon. Intervjuerna har vi bokat i förväg utom i 2 fall.
- Vi har intervjuat 12 elever i åldrarna 7-17 år. Vi har träffat eleverna i uppehållsrummen i anslutning till deras lektioner.
- Vi har pratat med 2 föräldrar som vi träffat i uppehållsrummen.

Sammanfattning

Normer och värden

Det råder en vänlig stämning på Rytmus musikskola, där elever och lärare talar om varandra uppskattande och med respekt.

Arbetsätt för utveckling, lärande och konstnärligt skapande

Enskilda 30-minuterslektioner ger lärarna möjlighet att anpassa undervisningen till varje elev. Vid varje terminsslut genomför musikskolan en stor konsert.

Förutsättningar och stöd för utveckling, lärande och konstnärligt skapande

I början av terminen gör elever och lärare tillsammans en plan och sätter ett mål och i slutet av terminen får eleven återkoppling. Lokaler, instrument och annan utrustning håller god kvalitet.

Elevers inflytande och ansvar

Elever har stor möjlighet att påverka verksamheten och får träning i att ta ansvar för sitt eget lärande.

Styrning och ledning

Utvecklingen av den pedagogiska verksamheten drivs främst av lärarna som är aktiva musiker med stort pedagogiskt intresse. Dokumentation om det systematiska kvalitetsarbetet saknas.

Samverkan med omvärlden

Musikskolans främsta samverkanspartner är Rytmus musikgymnasium.

Skolans starka sidor

- Centralt läge vid Sickla Köpvarter (Fakta om enheten, sid 4)

- Ändamålsenliga lokaler med teknisk utrustning av god kvalitet (Utveckling, lärande och konstnärligt skapande, Förutsättningar och stöd, sid 13)
- Engagerade lärare (Utveckling, lärande och konstnärligt skapande, Arbetsätt, sid 8)

Skolans förbättringsområden

- Uppdaterad hemsida (Styrning och ledning, sid 17)
- Dokumentation av systematiskt kvalitetsarbete (Styrning och ledning, sid 16)
- Möjlighet till kompetensutveckling för lärarna (Styrning och ledning, sid 17)

Jämförelse med tidigare observation

Skolan har inte tidigare blivit observerad inom Våga Visa kulturskola.

Genomförda kundundersökningar samt självvärdering

Vi har efterfrågat kundundersökningar men fått svaret att Rytmus musikskola inte har deltagit. På Nacka kommuns hemsida hittar vi dock resultat från kundundersökningar som genomförts på Rytmus musikskola under åren 2014-2016.

Resultaten i undersökningen visar att kundnöjdheten har ökat och framför allt har andelen elever som deltar i konsertverksamhet ökat. Skolan införde stora konserter som terminsavslutningar från och med 2016 där alla elever erbjuds att delta. På påståendet ”Jag får möjlighet att vara med på konserter, föreställningar eller utställningar” 2016 svarade 90% att det stämmer mycket bra, 7% att det stämmer ganska bra, jämfört med 2015, då 5% svarade att det stämmer mycket bra, 19% att det stämmer ganska bra.

Övriga exempel från 2016:

På påståendet ”Jag är nöjd med musikskolan” svarade 83% att det stämmer mycket bra, 17% att det stämmer ganska bra.

På påståendet ”Jag får vara med och bestämma vad vi ska göra på lektionerna” svarade 55% att det stämmer mycket bra, 31% att det stämmer ganska bra.

På påståendet ”Jag känner mig trygg under lektionerna” svarade 93% att det stämmer mycket bra, 7% att det stämmer ganska bra.

Målområden

Normer och värden

I detta avsnitt tar vi upp skolans medvetenhet gällande värdegrund. I vilken utsträckning finns en gemensam syn på verksamhetens värdegrund bland personalen? Hur kommer verksamhetens värdegrund till uttryck? Bemöter man varandra respektfullt? Finns respekt för varandras tid? Respekt för varandras kunskaper och erfarenheter?

Beskrivning

Vi Våga Visa-observatörer blir väl bemötta när vi kommer till Rytmus musikskola, både av arbetsledare och lärare, som är förberedda på att Våga Visa ska besöka verksamheten. Elever och föräldrar är i mindre grad medvetna om besöket.

Rytmus musikskola har inte något strukturerat arbete för en gemensam värdegrund, men lärarna berättar att frågor om värdegrund har diskuterats på arbetsplatsträffar. Diskussionerna har aktualiserats i samband med planeringen av kommande, gemensamma konserter, där elever och lärare i alla ämnen medverkar.

Arbetsledaren menar att alla ska ha samma värdegrund, där några centrala punkter är att undervisningen anpassas till varje elev, att eleverna har reellt inflytande och att jämlikhetsperspektivet finns med. Arbetsledaren menar också att lärarna är viktiga förebilder.

En lärare uttrycker att skolans övergripande mål är att sprida musikglädje, att det ska vara lättillgängligt för alla barn i kommunen att få använda sin kreativitet och talang.

Vi hör elever och lärare tala om varandra uppskattande och med respekt, elever säger att man har respekt för varandra på lektionerna och lärarna uttrycker att det är god atmosfär på skolan.

Det finns en stolthet hos skolans personal som smittar av sig på undervisningen och elevernas känsla för skolan.

En lärare uttrycker: "Jag har som mål att alla ska känna sig trygga i min närhet. Jag vill vara öppen och ödmjuk och anpassa min kommunikation till den jag möter."

Vi hör flera elever som uppskattar att de kan prata med lärarna även om annat än sådant som är relaterat till undervisningen, att de uppfattar läraren som inte enbart en lärare utan även som en vuxen samtalspartner.

Elever beskriver också lärarna som roliga och bra på att lära ut.

De allra flesta lektioner startar och avslutas i tid, men en elev säger att det är jobbigt när lektionen börjar och slutar lite för sent, för då blir en förälder orolig.

Lektionerna vi besöker har i grunden samma uppbyggnad och tempot är lugnt. Det är enskilda 30-minuterslektioner och lärarna kan låta varje elev bli sedd och ta plats. Eleverna hälsas välkomna och lärarna inleder med att höra sig för om hur eleverna mår, vad man har gjort den senaste veckan och hur det har gått med arbetet med den hemuppgift eleverna har haft. Eleverna berättar, både om trevliga och mindre trevliga händelser. Eleverna redovisar också vad som har gått bra i hemuppgifterna och vad de har haft problem med. Lärarna tar upp det eleverna berättar och hjälper dem med det som varit problem. Eleverna väljer vilken låt de vill jobba med på lektionen.

Eleverna får mycket uppmuntran och beröm när de spelar och sjunger och samtalstonen mellan elever och lärare är hela tiden vänlig.

Det respektfulla förhållningssätt mellan elever och mellan elev och lärare som vi genomgående ser på skolan kan representeras av en lektion med en tolvårig pianoelev, en tolvårig sångelev och en 8-årig elev som nyligen börjat spela trummor. När lektionen startar går de äldre eleverna genast fram till pianot respektive sångmikrofonen, medan den yngsta är blyg och inte vågar utan sätter sig på en pall vid sidan om. Läraren lockar försiktigt och väntar ut eleven, som efter en

stund självmant går och sätter sig vid trumsetet. Eleven behöver många instruktioner av läraren om hur hen ska spela och de äldre eleverna får ibland vänta men verkar inte störas. Medan läraren sedan visar några ackord för pianoeleven, hjälper sångeleven, på eget initiativ, den yngsta.

På en ensemblelektion med tre trettonåringar ser vi hur läraren fungerar som en stöttande medmusiker. Eleverna och läraren diskuterar tillsammans allt som har med spelet att göra, helt jämlikt. Stämningen är god, samtalstonen är vänlig och det är nära till skratt.

Lärarna säger att de har förtroende för varandras kunskaper och att lärarna hjälper varandra. En lärare menar att det är i första hand kollegerna hen skulle fråga om råd om så behövs. Alla lärare talar om planeringen och genomförandet av terminens mål, den avslutande julkonserten, som ett gemensamt ansvar. Flera lärare uttrycker att det är roligt att gå till det här jobbet, det är god stämning och lärare och elever är kunniga och motiverade. Alla lärare understryker att undervisningen måste anpassas till varje elev.

Skolan är medveten om att fördelningen av lärare i de olika ämnena på skolan följer traditionella könsmonster. Ett arbete pågår med att försöka bryta det mönstret och hittills har man lyckats i ett ämne.

På frågan om det förekommer någon mobbning på skolan svarar alla elever nej.

Bedömning i text

Det finns i stor utsträckning en gemensam syn på verksamhetens värdegrund bland personalen. Trots att skolan inte har något dokumenterat arbete om värdegrundsfrågor, bedömer vi att personalen i stor utsträckning har en gemensam syn på verksamhetens värdegrund.

Det finns vanligtvis ett respektfullt förhållningssätt mellan, personal/personal, personal/elev, elev/elev. Ett vänligt förhållningssätt mellan elever och lärare genomsyrar lektionerna. Vi bedömer att lärarna har ett seriöst intresse för eleverna och deras utveckling och att eleverna har förtroende för lärarna. Både elever och lärare säger uttryckligen att de har respekt för varandra.

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande 1,0	Tillfredsställande 2,0	God kvalitet 3,0	Mycket god kvalitet 4,0
☐	☐	☒	☐

4.0 MYCKET GOD KVALITET – verksamheten uppvisar mycket goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt på de punkter som tas upp i metodboken.

3.0 GOD KVALITET – verksamheten har i huvudsak god och jämn kvalitet med vissa förbättringsområden.

2.0 TILLFREDSSTÄLLANDE – verksamheten är i huvudsak tillfredsställande men har varierande kvalitet och/eller vissa brister.

1.0 EJ TILLFREDSSTÄLLANDE – verksamheten är utifrån metodbokens punkter inte tillfredsställande.

Utveckling, lärande och konstnärligt skapande

I detta mer omfattande avsnitt beskrivs och bedöms graden av medvetet och systematiskt arbete på skolan gällande delområdena "Arbetsätt" respektive "Förutsättningar och stöd". Under delområdet "Arbetsätt" beskrivs och bedöms skolans arbete med pedagogik och metoder, undervisningssituationen, hur elever stimuleras och utmanas i sitt lärande och konstnärliga skapande, samarbete och självständighet, hur verksamheten utformas efter elevers olika förutsättningar samt framträdanden och utställningar. Under delområdet "Förutsättningar och stöd" beskrivs och bedöms personalens medvetna arbete med: mål och kursbeskrivningar, dokumentation och återkoppling samt fysisk miljö. Bedömning i text och i skala görs för respektive delområde, har enheten observerats tidigare får ett medelvärde tas fram för de båda delområdena för jämförelse.

Beskrivning "Arbetsätt"

Musikskolan har inte något gemensamt arbete med pedagogik och undervisningsmetoder, men vi ser på lektioner och hör vid intervjuer att lärarna anpassar sin undervisning till varje elev. De lyssnar och provar sig fram till hur eleverna behöver få instruktioner och beskrivningar för att förstå och kunna utföra musiken.

På gitarrlektionerna ser vi exempel på traditionell undervisning med noter och lärobok, vi ser ackordspel och teori för ackordbyggnad och att man musicerar på gehör, utan visuella hjälpmedel.

En elev säger att det är bra att man får lära sig alla grunder i musik och en lärare poängterar vikten av att kunna spela och sjunga både på gehör och kunna läsa noter. Hen menar att notkunskapen är en tillgång, det är baskunskap.

"Det bästa med skolan är att det är bra lärare, de hjälper och förklarar så man förstår", säger en elev.

Under en pianolektion får en elev öva extra på en speciell rytm som finns med flera gånger i stycket hen just har spelat igenom. "Du spelar rätt men vi ska bara vara säkra på att du förstår vad som händer rytmiskt", säger läraren. Eleven får instruktioner om att klappa och räkna jämna taktslag, "1, 2, 3, 4" och säga ett "å" mellan varje siffra. Vänster hand klappar de fyra taktslagen, höger hand får först klappa med på varje "1", sedan ett eget klapp på "2 å". Eleven följer alla instruktioner och övar rörelserna och synkroniseringen några gånger tills allt blir rätt. När hen sedan går över till att åter spela det aktuella stycket på pianot, låter den speciella rytmen tydligare än tidigare och hen spelar hela stycket säkrare. "Bra, helt rätt! Vi zoomade in på en liten grej och så flyter alltihop bättre", säger läraren.

Vi besöker två sånglektioner med olika elever. Lektionerna är upplagda på samma sätt men innehållet är olika, anpassat till respektive elev. Eleverna hälsas välkomna och efter lite inledande småprat om hur den gångna veckan har varit får de värma upp sina röster. I en kombination av uppvärmning och sångtekniska övningar sjunger de skalor och treklanger på olika vokaler och konsonanter och i många lägen. Läraren stöder, spelar med på piano och uppmuntrar med beröm, "Bra! Fint!" När rösterna är uppvärmda väljer eleverna vilka sånger de vill arbeta med och läraren tar fram låtarnas noter och texter på sin surfplatta. Eleverna sjunger och läraren kompar på pianot. Eleverna får hjälp med och förklaringar på allt som de undrar över eller tycker är svårt

i övningar och sånger. Några gånger är det något om hur stämbanden fungerar och när en elev får problem med att börja en ton på vokalen "ä" använder läraren en bild för att förklara. Hen säger att en konsonant innan "ä" fungerar som ett stödhjul, utan en sådan blir det svårare att hålla balans på resten av tonen. När en elev säger att en hel sång känns svår föreslår läraren att eleven ska tänka mer på att berätta texten än på att sjunga snyggt. De provar också att sänka tempot, läraren förklarar att när det går för fort hinner man inte uttala orden ordentligt och då får man inte heller ut rösten. Eleven förstår och sjunger igen, nu mer avspänt. Sången fungerar allt bättre och läraren berömmar. Som hemuppgifter till nästa veckas lektion får båda eleverna med sig övningar och instruktioner på hur de ska öva att sjunga sina sånger.

Vi ser lektioner utformade på olika sätt, anpassade till hur långt eleven har kommit och till elevens ålder. När 30 minuter känns långt för en 7-åring, kan lektionen övergå till att bli prat en stund, för att avslutas med att öva på roliga tricks. Många lektioner innehåller flera moment, uppvärmning, teknikträning, ackordspel och melodispel, både med inspelad bakgrund och med lärarens ackompanjering.

Skolan har inte rutiner för att ta emot elever med särskilda behov, men lärarna säger att de har beredskap för och möjlighet att anpassa undervisningen till varje elev eftersom lektionerna är enskilda. En lärare berättar att en elev nu får mest lek och rörelse och läraren plockar in lite sång när det fungerar.

Många elever tycker att det är roligt på lektionerna. En elev säger att läraren är rolig och gör kopplingar till roliga saker i övningarna: "Det är bra, speciellt för de som är lite blyga. Då kan de känna sig lite mer bekväma".

En lärare berättar att eleverna får utforska vad som händer när det är de själva som bestämmer, i improvisation och eget komponerande. De sätter ramar och provar vad man kan göra inom dem. En ram kan vara några bestämda toner och då undersöker de vad man kan göra med dem, vad det kan bli. Läraren menar att det är viktigt att eleverna i unga år får inse att musiken kan komma ur ingenting, att den kan vara något som man själv har skapat.

Trumeleverna provar vad som händer om man spelar en vanlig rytmisk fras på fyra olika instrument i trumsetet, i en vanlig turordning, och sen byter ordning på instrumenten. Med olika ordning på klangerna skiftar uttrycket.

I studiolokalerna, som består av fyra studior i olika storlekar och med tillhörande inspelningsrum, kan eleverna i ämnet Musikproduktion skapa eget. De har tillgång till bland annat mixerbord, skärmar, effektrack, mikrofoner och datorer och vi ser att de jobbar självständigt med att arrangera befintliga låtar med hjälp av olika ljudfiler. Eleverna har också stor frihet att skapa egna kompositioner.

En elev säger att det är bra att lärarna förstår att man inte kan gå från noll till hundra på en gång, man måste få lära sig vartefter.

"Nu får jag spela mer låtar, förut var det mera övningar, det blir roligare och roligare", säger en elev och en elev uttrycker att det roligaste är att lära sig nya låtar som är svårare och svårare.

"Jag lär mig, jag tycker att jag utvecklas mycket", säger en elev.

Flera elever beskriver att läraren är rolig men ändå seriös och vet vad som måste göras för att eleven ska utvecklas vidare.

En elev tycker att det allra roligaste är att spela med andra, en lärare påpekar att det är i samspelet som eleverna sätter det de har lärt sig på lektionerna i ett sammanhang.

I ämnet Spela i band har eleverna tillfälle att spela tillsammans med olika instrument och sång. Sångare musicerar tillsammans med elever på elgitarr och akustisk gitarr, elpiano/synt och trummor. En lektion vi besöker börjar med att eleverna väljer vilken låt de vill lära sig och lyssnar på en inspelning. De provar att spela och sjunga med i inspelningen, flera gånger, i delar av den och hela. Eleverna och läraren går tillsammans igenom låtens form och lyssnar sig fram till hur de kan utforma sina stämmor i de olika delarna. När de har hittat det mesta spelar och sjunger de låten utan stöd av inspelningen, de övar flera gånger. Eleverna ska göra sin egen version av låten, anpassad till sitt eget band, där de är en sångare och tre instrumentalister, läraren inräknad. På inspelningen är det två sångare och många fler instrumentalister. Eleverna vet att för att de ska bli klara med låten under terminen måste alla lära sig sina stämmor. "Jag ska öva på det här", säger en elev, en annan säger att den ska ta med sig sin stämman till sin nästa instrumentallektion.

En elev säger att det bästa med skolan är att här finns så många man kan spela med.

En elev menar att man kan hinna tröttna när man spelar ihop med samma personer en hel termin och att det vore bra att byta sammansättningen i banden lite oftare.

En lärare efterlyser större flexibilitet i utnyttjandet av undervisningsrummen. Pianoeleverna skulle få mer samspel om mer av undervisningen kunde hållas i de rum där flera keyboard eller syntar finns.

På många lektioner förbereder man nu musiken som ska vara med på den julkonsert som skolan håller i slutet av höstterminen och som alla elever erbjuds att medverka i. Man har beslutat att dela upp årets konsert på två dagar, då de många programpunkterna har gjort att de senaste årens konserter har blivit alltför långa.

En elev säger att det roligaste är när man får spela ihop inför konserten och sätta programmet och en lärare menar att varje konsert ska innebära något nytt för eleverna.

På konserter brukar eleverna i musikproduktion medverka och spela upp sina låtar för publiken. Inför årets julkonserter planerar de att själva spela med på instrument för att få mer livekänsla.

En lärare berättar att på slutkonserterna har man flera keyboard på scenen och elever som ännu inte kan spela hela ackompanjemang till sångarna, får dela upp ackompanjemangen på flera stämmor och spela en stämman var på varsitt keyboard.

En elev säger: "Jag känner alla eftersom jag har varit med på många uppspel, det ger en känsla av gemenskap".

Att medverka på de stora konserterna är både lärorikt och utmanande för eleverna, då är allt på riktigt. Om man har övat till inspelad musik under lektionerna är det spännande att själv vara den som kompar en sångare, att inse att det är man själv som är "bandet", säger en lärare.

En elev menar att det är inspirerande att se och höra någon som sjunger solo och att få vara med och sjunga tillsammans med sina vänner, men att det är pirrigt att spela ensam. En elev uttrycker att den största utmaningen är att kunna spela likadant på lektioner och konserter som hemma, att bevara lugnet och inte bli för nervös.

De elever som inte vill medverka på konserten är ändå inbjudna och uppmuntras att vara publik, så att de får se hur en konsert går till och får lära känna hela situationen.

När samspel och samarbeten kommer på tal är det framför allt julkonserten man syftar på, men både elever och lärare uttrycker önskan om mer samspel och mer samarbeten under terminerna.

Bedömning i text för "Arbetsätt"

Undervisningen är vanligtvis strukturerad. De flesta lektioner följer ungefär samma mönster och vi uppfattar att eleverna är trygga med att känna igen många moment.

Eleverna förstår vanligtvis syftet med aktiviteter i undervisningen, vi bedömer att eleverna uppskattar lärarnas ambition att de ska förstå och att de litar på att lärarna vet vad eleverna behöver lära sig.

Eleverna ges delvis möjlighet att pröva utforskande och kreativa arbetsätt. Eleverna får prova att använda sitt material av toner, rytmer och klanger på olika sätt och upptäcka effekter och uttryck.

Det finns i viss utsträckning möjlighet för elever med särskilda behov att delta i verksamheten. Det finns ingen anpassad undervisning för elever med särskilda behov, så vi menar att det är lärarnas förmåga att anpassa undervisningen som avgör vilka elever man kan ta hand om. Skolans lokaler är tillgängliga för rullstolsburna.

Eleverna utmanas i stor utsträckning utifrån sin egen förmåga och förutsättningar. Beroende på ålder utmanas eleverna mer eller mindre. När vi frågar dem om utmaningar talar de om spänning, förväntan och glädjen att klara av. För många elever är avslutningskonserterna, att gå upp på scenen, en utmaning.

Eleverna erbjuds delvis verktyg för att tolka det konstnärliga uttrycket.

Det finns i viss utsträckning möjligheter för eleverna att upptäcka olika konstnärliga uttryck och genrer.

Arbetsätt som stimulerar samarbete mellan elever i deras lärande förekommer i stor utsträckning. Eleverna ges i stor utsträckning möjlighet till ämnesöverskridande samarbete.

Eleverna får i stor utsträckning verktyg för att arbeta självständigt.

Vi bedömer att det i stor utsträckning finns möjligheter till framträdanden för eleverna och att eleverna i mycket stor utsträckning känner till att de har möjlighet att framträda. Alla elever erbjuds att medverka i terminernas avslutningskonserter.

Bedömning enligt skala för "Arbetsätt"

Ej tillfredsställande 1,0	Tillfredsställande 2,0	God kvalitet 3,0	Mycket god kvalitet 4,0
☐	☐	☒	☐

Beskrivning "Förutsättningar och stöd"

Rytmus musikskola har inte något gemensamt arbete med kursbeskrivningar eller verksamhetsplaner. Lärarna poängterar att varje elev behöver en individuell kursplan och att den måste anpassas till vad varje elev behöver hjälp med. En lärare beskriver att man kan ha böcker eller eget material, böckerna kan man spela ur från pärm till pärm eller gå ut ur och in i. Böckerna

kan fungera som måttstock på vad man har lärt sig, var man står. Läraren måste vara observant på hur elever tar emot det material som läraren presenterar.

Elever, lärare och skolans ledning uppger att målet för höstterminens verksamhet är den traditionsenliga julkonserten, där nästan alla elever och lärare medverkar och på flera lektioner övar man på just den musik som ska vara med på konserten. Vi ser att lärarna i sin undervisning också har en mer långsiktig plan för elevernas utveckling, där speltekniska övningar, musikteori, ackord- och melodispel, gehörsövningar, improvisation och annan repertoar ingår.

Vi ser på lektioner att lärarna för anteckningar om lektionsinnehåll och elevernas hemuppgifter. Elever och lärare berättar att vid terminens första lektion pratar de om vilket mål eleven har för terminen och att de gör en utvärdering i slutet på terminen. Skolan har ingen gemensam form för dokumentation.

“Vi får veta av vår lärare hur vi utvecklas”, säger en elev.

En förutsättning för Rytmus musikskolas verksamhet är ändamålsenliga lokaler och fungerande utrustning och bådadera finns i Rytmus Musikgymnasiums lokaler, där musikskolan håller sin undervisning efter skoltid. Musikskolans lokaler ligger i markplanet och en trappa upp, entrén är densamma som till gymnasiet. Hiss finns, den som är rullstolsburen kan nå undervisningsrummen även på det övre planet.

Lektionssalarnas standard är god och uppskattas av elever och lärare. Ljudisolering och ventilation fungerar tillfredsställande enligt lärarna, men i ett av rummen är det ganska stor överhörning från rummet intill, vilket kan störa vissa elever. I många salar finns draperier på väggarna att dra till eller från för att anpassa akustiken. Musikskolan har också tillgång till gymnasiets scen som har bra utrustning för uppspel.

Vi ser att även instrument, ljudanläggningar, inspelningsutrustning och datorer i studior håller god standard och är i gott skick. Elever nämner utrustningen som en av fördelarna med skolan och en av lärarna framhåller den tekniska nivån som det allra bästa med skolan. På lektionerna i de vanliga undervisningsrummen använder lärarna sina privata surfplattor och sina privata mobiltelefoner.

En lärare påpekar att det vore bra om pianoelever har tillgång till de rum som har flera keyboard för att kunna spela tillsammans och använda de olika klanger som finns i instrumenten.

En elev berättar att i ett rum saknas dubbelpedal till trummorna.

Det sjuder av musik i många rum. Lektionssalarnas storlek varierar och i de flesta fall kan lektionerna hållas i rum som har lämplig storlek, men vi har sett sånglektioner hållas i ett alltför litet rum. Där blir akustiken inte optimal för sång och enligt en lärare fungerar inte rummet för den elev som har behov av att röra sig lite extra.

Även i elevernas stora, men stökiga, uppehållsrum musiceras det. På eftermiddagarna är både gymnasieelever och musikskoleelever i lokalerna, då möts åldrar från 7 till 19 år. Eleverna har möjlighet att vara i lokalerna på kvällstid, skolan är öppen till kl 21.

En lärare påpekar att eftersom musikskolans undervisning kan börja först efter att gymnasiets lektioner har avslutats för dagen, hamnar en stor del av lektionerna på kvällstid då många elever är trötta.

Elever som inte har med sig egen gitarr till lektionen kan låna ett instrument i receptionen. Eleverna har också möjlighet att öva i undervisningsrummen när de inte används.

Bedömning i text för ”Förutsättningar och stöd”

Medvetet arbete med verksamhetens mål finns i liten utsträckning hos elever och lärare. Man har inte något arbete med verksamhetens mål, annat än att målet för varje termin är en slutkonsert.

Dokumentation av undervisningen finns i viss utsträckning. De flesta lärare för anteckningar om sin undervisning.

Återkoppling om elevernas utveckling till elever och föräldrar finns i stor utsträckning. Elever och lärare berättar att de talar om elevernas utveckling. Eleverna säger att de inte vet om föräldrarna får information, lärare uppger att de bara pratar lite med föräldrar i samband med lektionerna eller konsert.

Lokalerna är i stor utsträckning tillgänglighetsanpassade. Det finns hiss, korridorer och dörrar är breda, så en rullstolsburen har tillgång till lokalerna.

Lokalerna är i stor utsträckning verksamhetsanpassade. Lokalerna är ämnade för musikundervisning och den tekniska utrustningen håller god kvalitet.

Bedömning enligt skala för ”Förutsättningar och stöd”

Ej tillfredsställande 1,0	Tillfredsställande 2,0	God kvalitet 3,0	Mycket god kvalitet 4,0
☐	☐	☒	☐

Bedömning i skala (medelvärde för ”arbetsätt” och ”förutsättningar och stöd”)

Ej tillfredsställande 1,0	Tillfredsställande 2,0	God kvalitet 3,0	Mycket god kvalitet 4,0
☐	☐	☒	☐

Elevernas inflytande och ansvar

Detta målområde tar upp skolans arbete med att ge eleverna inflytande och bli ansvarstagande. I vilken utsträckning ges eleven möjlighet till att vara delaktig och ta ansvar för sitt eget lärande?

Beskrivning

På lektionerna vi besöker har elever och lärare en kontinuerlig dialog om lektionens olika moment. Lärarna frågar ofta eleverna om vilken låt de vill öva på, vilka övningar de vill jobba med, om de är beredda att prova nytt eller vill öva mer på något man redan håller på med.

“Jag får ofta vara med och bestämma vad vi ska göra, om inte lärarens förslag är ännu bättre”, säger en elev.

En lärare berättar att alla elever har möjlighet att prova på alla genrer de är intresserade av och att läraren har en individuell kursplan för varje elev.

Eleverna uppmuntras att ta egna initiativ: "Kom med ett eget förslag, det är inte alltid de andra som ska bestämma låt!" säger en lärare till sin elev.

En elev säger att det bara är när teknikövningarna ska sättas in i ett musikaliskt sammanhang som läraren väljer låt. I övrigt väljer eleven själv sin repertoar.

Flera elever och lärare säger att om en låt är tekniskt eller musikaliskt för svår eller på annat sätt inte passar, kommer elever och lärare tillsammans fram till ett bättre alternativ. En lärare menar att när eleverna kommer med en för svår låt kan man ändå ofta hitta ett sätt att närma sig den. Eleverna har redan börjat med låten, då kan man ta vid där de är och hjälpa dem vidare.

En elev berättar att i ensemblerna kommer eleverna tillsammans överens om repertoaren, i samråd med läraren.

Som på många lektioner vi besöker är julkonsertens program aktuellt i en ensemble med tre tonåringar som repeterar. De har gjort en lista på tänkbara konsertlåtar som de vill öva på under lektionen. Eleverna på sång, elgitarr och trummor och läraren på keyboard, musicerar tillsammans. Här är det eleverna som styr repetitionen, de startar låtarna, avbryter när någon är osäker på vad den ska spela, diskuterar problem och hittar lösningar. Ibland hjälper läraren till, ger förslag på utförandet, visar några ackord på gitarren, men kan oftast låta eleverna jobba självständigt.

Eleverna får läxor i form av låtar och teknikövningar att jobba med på egen hand under veckorna mellan lektionerna. Både elever och lärare säger att det uppdraget utförs i varierande grad, i något fall har eleven inget instrument hemma att öva på. Vi ser elever som uppmanas att öva hemma med och utan inspelad musik som hjälp. En lärare uttrycker att hemuppgifterna gör att eleverna får öva sig i att ta ansvar för sin utveckling. När eleverna träffar sina lärare på nästa lektion ska de redovisa sitt arbete.

En lärare menar att eleverna behöver lära sig att öva aktivt, att fokusera och att skapa en relation med instrumentet. Därför är metodiken under lektionen så viktig, det är då eleverna får redskapen som de tar med hem. Läraren menar också att eftersom alla har olika inlärningsmetoder, behöver man låta eleven själv visa hur den upplever att den lär sig och då kan man närma sig det sättet i metodiken. När eleven själv vet hur den lär sig kan eleven utvecklas på egen hand och blir sin egen lärare.

Eleverna får lära sig olika tekniker för att självständigt öva in nya låtar, nytt komp, ny musik. De får tips som att bryta ner ett stycke i mindre delar och först öva på varje del innan de sätter ihop delarna till en helhet. Eleverna får också lära sig att alltid börja långsamt för att hinna med alla toner, rytmer och ord, och öka tempot när allt känns säkert.

På en trumlektion jobbar eleven och läraren med trumkompet till ensemblelåtar som ska vara med på årets julkonsert. Eleven spelar först de delar som hen har haft som läxa att öva in och får mycket beröm av läraren. För att öva andra delar av låten lyssnar de på en inspelning som läraren har i mobilen, och spelar med, tillsammans. Läraren visar vilka rytmiska figurer hen själv brukar spela på några ställen i låten, eleven lyssnar och provar några gånger, långsamt. Det ska börja svagt och bli starkare vartefter och till konserten måste eleven kunna spela i rätt tempo. "Det är bara att nöta på", säger läraren och eleven nickar och håller med, vet vad som krävs.

Eleverna uppskattar att lärarna är aktiva musiker och har kunskap om det professionella musiklivet. En lärare menar att eleverna inte bara ska lära sig spela och sjunga, de behöver också lära sig hur man för sig på scenen, vad man gör i olika situationer, vad man gör om man är ute och spelar och till exempel tappar en trumpinne mitt i låten.

Flera elever och lärare önskar att det skulle finnas större möjligheter för eleverna att spela tillsammans. En lärare påpekar att i samspelet får eleverna utvecklas tillsammans och lära av varandra, inte bara av läraren.

Bedömning i text

Vi bedömer att elevernas självständiga arbete med sina hemuppgifter och lärarnas, i många fall, genomtänkta metodiker i stor utsträckning ger eleverna förutsättningar och vanor att ansvara för sitt eget lärande.

Vi bedömer att eleverna i stor utsträckning ges möjlighet att påverka verksamheten. Lärarnas grundläggande inställning är att undervisningen och annan verksamhet ska anpassas till eleverna.

Vi bedömer att eleverna vanligtvis blir lyssnade på. Eleverna säger att de till stor del själva väljer sin repertoar och lärarna är uppmärksamma både på hur eleverna tar emot undervisningsmaterial och instruktioner och på vad eleven vill göra.

Eleverna får i stor utsträckning använda sig av sina egna idéer på lektioner. Lärarna tar emot elevernas förslag om repertoar, i vilken ordning och hur olika moment ska utföras under lektionen, och deras önskemål om hemuppgifter.

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande 1,0	Tillfredsställande 2,0	God kvalitet 3,0	Mycket god kvalitet 4,0
☐	☐	☒	☐

Styrning och ledning

I detta avsnitt beskriver och bedömer vi verksamhetsansvarig i rollen som pedagogisk ledare. Vi tar upp hur hen utvecklar verksamheten, samt hur kvalitetsarbetet går till. Följer skolan upp sina förbättringsområden? Avsnittet tar även upp personalens utbildning och kompetens samt kompetensutveckling. Vi belyser också samverkan inom och övergångar mellan olika delar av skolan.

Beskrivning

Det engagemang vi har sett hos både lärare och elever finns också hos arbetsledaren, som deltar i repetitionsarbetet inför terminernas avslutningskonserter. Hen berättar att det ger en musikalisk summering av varje lärares arbete under terminen. Arbetsledaren besöker inte lektioner.

Utvecklingen av den pedagogiska verksamheten drivs till stor del av lärarna, som uppskattar friheten att själva styra och utveckla sin undervisning.

Arbetsplatsträffar hålls vid behov och rör främst planering av avslutningskonserterna. Under höstterminen har arbetsplatsträffarna också innehållit information om att Våga Visa ska besöka verksamheten.

Lärarna ser en fördel i att de administrativa uppgifterna inte är alltför omfattande, men vi hör också att man efterlyser mer struktur på verksamheten i form av verksamhetsplaner och regelbundna uppföljningar. Inför vårterminen 2018 planerar arbetsledaren ökade medarbetarsamtal för att få mer insikt i varje lärares arbetssituation och för att lärarna ska få mer information om musikskolans planer.

Lärarna önskar också mer samarbete och samverkan, något som hittills har begränsats av schematekniska problem. Lärarna jobbar deltid i Rytmus musikskola och har andra arbeten dagtid.

Vi får veta att lärarna får utförliga protokoll från arbetsplatsträffarna. Övrig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet saknas. Skolans ledning och personal har inte arbetat med resultaten i kundundersökningar, Pilen Våga Visa Kultur- och musikskolor Rytmus 2014, 2015, 2016.

Det finns ingen undervisning som är vikt åt barn med särskilda behov, men om en sådan förfrågan skulle komma från kommunen är skolan villig att ta sig an det.

Föräldrakontakter som gäller frågor om fakturering, klagomål och liknande ärenden sköts av arbetsledaren.

Den som vill anmäla sig till Rytmus musikskola kan ha svårt att hitta hemsidan. Länken på Nacka kommuns sida leder till Rytmus gymnasium, sen får man klicka sig vidare till musikskolan. Det finns planer på att musikskolan ska ha en självständig hemsida som inte är kopplad till Rytmus gymnasium.

Personalens utbildningsnivå är varierad, med högskoleutbildningar, som musiker/musikpedagog, liksom musikgymnasium och olika eftergymnasiala kurser. Lärarna är i stor utsträckning aktiva musiker, vilket uppskattas av eleverna. En elev säger att bland det bästa med skolan är att lärarna själva är ute och spelar med andra och har insikt om hur ensemblespel fungerar i yrkeslivet.

Det finns för närvarande ingen plan för personalens kompetensutveckling. En lärare menar att om så behövs kan man vända sig till sina kollegor. Vi hör att lärare efterfrågar viss fortbildning för att utveckla sin pedagogik. Att få gå en kurs eller höra några föreläsningar är ett par förslag, ett annat att utnyttja varandras kompetenser i pedagogiska diskussioner på möten några gånger per år. Ett par lärare studerar och en uttrycker att hen i sin utbildning får pedagogiska verktyg för både vissa specifika och för generella behov hos elever.

Bedömning i text

Verksamhetsledningen har i viss utsträckning kunskap om den pedagogiska verksamheten. Arbetsledaren besöker inte lektionerna.

Verksamhetsledningen arbetar i viss utsträckning med verksamhetsutveckling.

Personalen involveras i liten utsträckning i det systematiska kvalitetsarbetet. Personalen är inte involverad i systematiskt kvalitetsarbete.

Det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras i liten utsträckning. Dokumentation om systematiskt kvalitetsarbete saknas.

Personalen har i viss utsträckning relevant utbildning. Lärarna är framför allt musiker, med stort pedagogiskt intresse och engagemang. De har varierande utbildningsbakgrund.

Personalen erbjuds i liten utsträckning kompetensutveckling som är kopplad till verksamhetens behov. Personalen erbjuds inte kompetensutveckling.

Det finns i viss utsträckning rutiner för samverkan mellan pedagogerna. Pedagogerna samverkar framför allt i planeringen av terminerna avslutningskonserter.

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande 1,0	Tillfredsställande 2,0	God kvalitet 3,0	Mycket god kvalitet 4,0
☐	☒	☐	☐

Samverkan med omvärlden

Vi beskriver skolans samverkan och samarbeten: Vilken samverkan har verksamheten lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Finns det samarbetspartner? Beskriv hur mål för samverkan med omvärlden är kopplade till verksamhetens övergripande mål och inriktning. Vi undersöker i vilken utsträckning samverkan utgår ifrån elevernas behov och i vilken utsträckning samverkan involverar elever från olika ämnesinriktningar.

Beskrivning

De stora konserterna vid jul- och våravslutning är tillfällen då elever från musikskolan och musikgymnasiet får samarbeta. Gymnasiets elever hjälper till med ljus- och ljudteknik, tillsammans med en professionell ljudtekniker.

Att musikskolan har sin verksamhet i samma lokaler som gymnasiet bidrar till rekryteringen till Rytmus gymnasium, framhåller musikskolans lärare och ledning.

Musikgymnasiets Clinics, med flera kända artister, är öppna för musikskolans elever.

Musikskolans personal beskriver att det är svårt att samverka lokalt i kommunen eftersom de olika aktörerna är konkurrenter. Vi får höra önskemål om att man från kommunens håll skulle kunna samordna gemensamma event.

Bedömning i text

Vi bedömer att samverkan med lokala/regionala/nationella eller internationella samarbetspartners finns i liten utsträckning, då skolans enda samverkanspartner är Rytmus gymnasium.

Den samverkan som finns med Rytmus gymnasium är i stor utsträckning kopplad till verksamhetens mål. Den är i stor utsträckning anpassad till elevernas behov och når i stor utsträckning elever från olika ämnesinriktningar.

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande 1,0					Tillfredsställande 2,0					God kvalitet 3,0					Mycket god kvalitet 4,0				
					X														

Referenser

Rytmus hemsida, <http://rytmus.se/stockholm/om-skolan/musikskolan/>

Specifika auktorisationsvillkor Musikskolan Nacka Kommun 161025

Pilen Kundundersökningar Våga Visa Kultur- och musikskolor Rytmus 2014, 2015, 2016

Värdegrund för rytmus.docx

Formulerade värdegrundsmål red.docx

Nacka24 hemsida www.nacka.se/uppleva--gora/kultur-och-museer/

Verksamhetsledningens kommentar till rapporten

Som rektor för Rytmus musikskola så välkomnar jag i hög utsträckning den utmärkta rapport som observatörerna har skrivit. På ett lyhört och professionellt sätt så har de närmast sig elever och medarbetare, det råder inget tvivel om att den text som de skrivit i stort sett är en korrekt bild av Rytmus musikskola hösten 2017. Jag tycker däremot inte att den skalbedömning som ges inom varje område korrelerar till texten då texten generellt sett är mer positiv än skalbedömningen. Då brukarna i Nacka förmodligen läser denna rapport som de flesta gör så är det troligt att de börjar med att läsa skalbedömningen vilket då blir missvisande om de inte ger sig tid att läsa brödtexten t ex när de tar beslut om vilken musikskola de vill använda. Jag hoppas att observationsmallen framgent kommer att ändras.

Jag gläds åt att de områden där bedömningen är mycket positiv är de där elever och vårdnadshavare har fått uttrycka vad de själva tycker om Rytmus musikskola. Jag tänker på att återkoppling om elevernas utveckling till elever och föräldrar finns i hög utsträckning och att eleverna känner spänning, förväntan och glädjen att klara av de utmaningar som ges och att de arbetssätt som används stimulerar samarbete mellan elever i deras lärande i stor utsträckning. Det är givetvis även jättekul att läsa och att höra att vi är generösa gällande tid då vi alltid har 30 minuters individuell undervisning, att våra lokaler är anpassade för verksamheten och att vår utrustningsnivå är hög.

Givetvis har vi utmaningar som vi måste ta tag i där ett förändringsarbete måste ske. Jag tänker närmast på utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet, vår hemsidas kvalitet och visualisering och att vi måste upprätta en kompetensutvecklingsplan för våra medarbetare.

Den återkoppling som skedde till mig som rektor i Nacka stadshus var utmärkt och viktig. Jag hade sen tidigare goda erfarenheter av Våga visas observationsrapport rörande Rytmus gymnasieskola och hade positiva förväntningar på denna rapport som i stor uträkning uppfylldes.

Vänliga hälsningar

Lars Ljungman, rektor Rytmus gymnasium och Rytmus musikskola.

